

Ekstrastiftelsen, rapport

Forord

Stavanger Turistforening har bygget Friluftslåven på Gramstad med et stort fokus på universell utforming. Takket være økonomiske bidrag fra Sandnes Kommune, Spillemidler til idrett og fysisk aktivitet, Extrastiftelsen og dugnad, er foreningen svært fornøyd med resultatet og ser fram til at stedet videreutvikles som en base for friluftsliv for alle i årene som kommer.

Sammendrag

På Gramstad i Sandnes har Stavanger Turistforening ansvaret for driften av våningshuset på Gramstadgården i et populært friluftsområde for alle i Stavanger og Sandnes med omegn. På tunet ble det høsten 2016 bygget en låve. En viktig målsetting med låven var at den skulle være tilrettelagt for folk med ulike funksjonsnedsettelse. Økonomisk støtte fra Extrastiftelsen har finansiert tilrettelegging for ulike typer funksjonsnedsettelse som det ellers ikke var rom for når låven ble bygget.

Låven ble offisielt åpnet 5. november 2016, og uteområdet ble opparbeidet våren og sommeren 2017 slik at det nå er god tilgjengelighet rundt låven. Låven, tunet mellom huset og låven samt det nære friluftsområdet blir brukt av mange ulike grupper. Det er igangsatt et 2-årig prosjekt som skal ha aktiviteter for folk med ulike former for funksjonsnedsettelse. Gjennom aktivitetene får vi stadig nye erfaringer som resulterer i nye tiltak og bedre tilrettelegging. Dette er arbeid som følges opp fortløpende. Resultatet er at låven og uteområdet nå fungerer svært godt for de aller fleste.

Kap 1. Bakgrunn for prosjektet/Målsetting

Stavanger Turistforening og Sandnes Turlag har bygget en aktivitetslåve i tilknytning til eksisterende friluftshus på Gramstad. Gramstad ligger sentralt i et populært og fantastisk flott friluftsområde, 10 min fra Sandnes sentrum og 25 min fra Stavanger sentrum med bil. Låvebygningen ble planlagt og tilrettelagt med tanke på funksjonshemmede. For å velge de beste løsningene og aktivitetene, har vi vært i dialog med Blindeforbundet, Handicappede barns foreldreforening i Rogaland og flere andre.

Stavanger Turistforening (STF) er den største friluftsansjasjonen i Rogaland med 27.000 medlemmer i Sør-Rogaland. STF og Sandnes kommune har gjennom mange år hatt et nært samarbeid om en rekke tiltak i Sandnesmarkå. I 2007 overtok foreningen driften av det gamle våningshuset på Gramstadgården. Huset og eiendommen ble totalt renoveret og i løpet av få år er aktivitetsnivået i regi av STF blitt meget høyt, med flere årlige store arrangement, kurs, sommerleir for barn, utleie, møtevirksomhet med mer. Sandnes Turlag er et lokallag i STF som ble etablert i 2013. Turlaget bidrar aktivt med vedlikehold og opprustning av stinettet samt med en rekke nye aktiviteter.

STF har 45 hytter. Blant disse skiller Gramstad seg ut. Området og anlegget er lett tilgjengelig og velegnet for folk med ulike former for funksjonsnedsettelse og/eller med liten erfaring med friluftsliv.

STF har de senere årene hatt et klart fokus på å øke tilbudet av lavterskel aktiviteter. STF har inngått Partnerskap om folkehelse med Rogaland Fylkeskommune. I friluftslivets år 2015 inngikk foreningen partnerskap med Sandnes kommune om å gjennomføre en rekke tiltak knyttet til Sandnesmarkå for å gi et stort løft for friluftslivet i hele regionen. I tillegg til å oppruste stier og organisere ulike aktiviteter, kom planen om Friluftslåven på Gramstad. Låven er bygget etter modell av den

opprinnelige låven på Gramstadgården, men det er lagt stor vekt på at den skal være brukervennlig og lett tilgjengelig for alle. Låven ble bygget med økonomisk støtte fra Sandnes kommune, Spillemidler og en stor dugnadsinnsats. Extrastiftelsen bidro med midler til å gjøre ekstra tiltak for universell utforming.

Kap 2. Prosjektgjennomføring/Metode

Før arbeidet med låven ble igangsatt, hadde STF allerede etablert et samarbeide med Blindeforbundet i Rogaland og Handicappede barns foreldreforening i Rogaland og med Rådet for personer med nedsatt funksjonsevne i Sandnes i tilknytning til ulike prosjekter. Disse, i tillegg til bidrag fra enkeltpersoner, har gitt oss kunnskap i forhold til valg av løsninger underveis.

I forhold til bygging av låven, fikk vi et svært verdifullt bidrag av arkitekt Morten Barstad, som tegnet låven på dugnad. Fra Rogaland Fylkeskommune ble vi anbefalt å følge dokumentet dokument – «Kartleggingsskjema universell utforming for bygg og anlegg» med sjekklister i forhold til nedsatt syn, hørsel, bevegelse, orientering og miljø. Dette ble gjennomgått i møte med byggmester. På denne måten har vi jobbet med at anbefalingene i tilgjengelighet.no skal være integrert i hele byggeprosessen.

Underveis har vi fått innspill fra ressurspersoner med ulike former for funksjonsnedsettelse, noe som har vært nyttig og lærerikt. Etter at låven ble offisielt åpnet, gjenstod likevel en god del arbeid for at hele anlegget skulle bli tilrettelagt best mulig. En viktig ekstraoppgave som ikke inngikk i de opprinnelige planene var å montere lyddempende plater i oppholdsrommet. Det mest omfattende arbeidet var imidlertid at hele bygningen ble liggende noe høyere i terrenget enn planlagt. For å ha et uteområde som fungerer sammen med låven og er i overensstemmelse med anbefalingene i [Tilgjengelighet.no](http://tilgjengelighet.no), måtte terrenget heves og planeres. Uteområdet er nå ferdigstilt, og det er bestilt bord og benker som er brukervennlige for folk i rullestol.

Kap 3. Resultater og resultatvurdering

Låven er bygget og hovedkonklusjonen er at den er godt tilrettelagt for folk med ulike former for funksjonsnedsettelse. Den ble offisielt åpnet i 5. november 2016. Prosjektet er gjennomført i tråd med målsettingene.

Pr. dato fungerer låven med sort forsamlingsrom, gang og toalett for rullestolbruker. Vi hadde en ambisjon om at kjøkkenet også skulle være tilgjengelig med rullestol, men dette var umulig å få til i forhold med den gitte størrelsen på låven. Det frie arealet på gulvet er for lite til det.

Låven og området rundt er i dag mye i bruk for grupper med ulike funksjonsnedsettelse gjennom et 2-årig prosjekt «Klart det går» som er støttet gjennom Extrastiftelsen.

Kap 4. Oppsummering/Konklusjon/Videre planer

STF er svært fornøyd med den nye friluftslåven på Gramstad. Den er allerede i bruk slik vi ønsket. Det er ansatt en som skal drive med aktiviteter for folk med funksjonsnedsettelse på prosjektet «Klart det går». Hver tirsdag er det Friluftsliv for alle-samlinger for voksne med funksjonsnedsettelse. Det organiseres lavtempoturer og tilrettelegges for at folk med funksjonsnedsettelse kan delta de store arrangementene i STF. I samarbeid med Bergeland videregående skole skal 15 elever + lærere få opplæring og deretter gjennomføre 6 skoledager for klasser som har elever med funksjonsnedsettelse. I tillegg arrangeres det møter, kurs, turer og kafe med base på låven. På sikt ønsker vi å øke aktivitetsnivået på Gramstadgården og få ansatt en egen driftsansvarlig på gården.

Referanser/Litteratur

«Kartleggingsskjema Bygg og anlegg – Kartleggingsskjema universell utforming». Skjemaet kan lastes ned på nettsiden www.tilgjengelighet.no. Skjemaet ble brukt under bygging av friluftslåven på Gramstad for å velge de beste løsningene for flest mulig med utgangspunkt i syn, hørsel, bevegelse, orientering og miljø.

Figur 1 Gramstadgården høsten 2017. Uteområdet foran låven er hevet og planert for økt tilgjengelighet for alle.

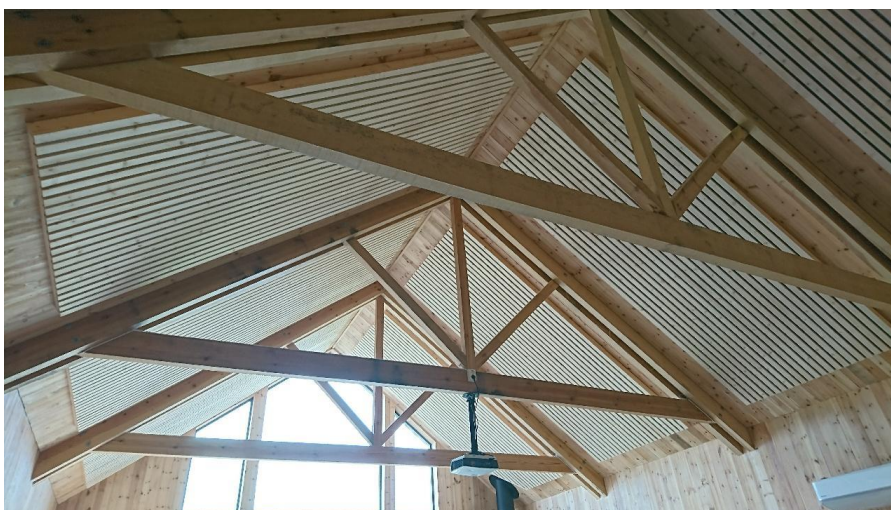
Figur 2 Området utenfor låven er hevet, flatet ut og asfalter. Dør til høyre er direkte inn på kjøkken. Kafe under tak ute på fine dager.

Figur 3 Dørene inn på låven kan åpnes på vidt gap slik at det er enkelt å komme inn og ut på tunet.

Figur 4 Oppholdsrom på låven med flott utsikt ut i naturen. Peis i høyre hjørne.

Figur 6 Plater med lyd-demping er lagt i taket. Et nødvendig ekstratiltak.

Figur 6 Frivillige i Sandnes Turlag og Gramstads venner klargjør til kafe september 2017. Legg merke til benker på tunet der det er god plass til rullestoler ved hver ende av bordene.

Regnskap Gramstad - klart det går

Regnskap Gramstad - klart det går	Beløp
Planleggingsmøter og tegninger	20000
Lydhimling, demping av lyd	14200
Inventar, oppholdsrom	26200
Inventar kjøkken	22000
Uteområde og tilrettelegging for aktiviteter rundt låven*	137600
Utstyr aktiviteter	15000
Testing av aktiviteter for svaksynte og funksjonshemmede 2016	15000
Lønn, sosiale utgifter til prosjektledelse	150000
Totalt	400000

* Uteområdet utenfor de brede låvedørene måtte forhøyes for å gi enkel tilgjengelighet for rullestolbrukere og folk med store funksjonsnedsettelse. Dette ekstraarbeidet ble vurdert å være en forutsetning for at låven blir brukt slik det var ønskelig i forhold til Klart det går-prosjektet. Samlet utgift for heving og tilrettelegging av uteområdet er kr. 477.000,-.

Stavanger, 4/10-2017

Anne Katrine Lycke
Prosjektansvarlig

Ragny Bergesen
Økonomi- og administrasjonssjef

